

Subiect: **Cerere de clasare a imobilului situat la nr. 707 – Biserica ortodoxă, Corna, Comuna Roșia Montană, Județul Alba**

Către: Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Alba
Domnului Director Matei Drîmbărean

În atenția: Primăriei Comunei Roșia Montană,
Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice nr.10 – Alba, Mureș, Sibiu,
Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice,
Ministerului Culturii și Cultelor – Direcția Generală Patrimoniul Cultural Național

Stimate domnule Director,

Data fiind valoarea excepțională a sitului istoric Roșia Montană în întregul său, recunoscută și instituită prin includerea Comunei Roșia Montană în lista „unităților administrative cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național” – stabilită prin Planul de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a: Zone protejate (PATN/III), aprobat prin L.5/2000 – precum și prin înscrierea în Lista Monumentelor Istorice a unui număr de 3 situri și 46 de monumente aflate pe teritoriul comunei;

Având în vedere numeroasele construcții și ansambluri istorice valoroase, neincluse în Lista Monumentelor Istorice, aflate pe întreg cuprinsul comunei Roșia Montană, a căror valoare este recunoscută prin includerea lor, cu titlu generic – „monumente de arhitectură populară” și „ansamblu urban”, în rândul „monumentelor istorice de valoare națională excepțională” instituite prin PATN/III și este, de asemenea, constatată și semnalată în repetate rânduri prin studiile și documentațiile de urbanism realizate în ultimii ani pentru acest teritoriu – documentații analizate și avizate sau doar consultate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice (prezentate în Anexa 2);

Dat fiind pericolul grav în care se află cea mai mare parte a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, sub spectrul dispariției provocate de proiectul minier promovat de societatea Roșia Montană Gold Corporation;

În acord cu scopul principal înscris în Statutul Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” – protejarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;

În baza articolului 12 (1) 2. d) din Legea privind protejarea monumentelor istorice, nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice privind clasarea și evidența monumentelor istorice (aprobat prin OMCC nr. 2682/2003);

vă solicităm

Să inițiați procedura de clasare a imobilului situat în Corna, la nr. 707 – Biserica ortodoxă, Comuna Roșia Montană, Județul Alba.

Valoarea ansamblului care face obiectul acestei cereri este recunoscută și declarată prin documentațiile de urbanism în vigoare (completare PUG). Ansamblul este reprezentativ pentru patrimoniul cultural local și național, prin prisma tuturor criteriilor de clasare a monumentelor istorice.

Construită în 1719, biserica, cea mai veche din comună, este reprezentativă pentru arhitectura de cult tradițională a zonei - atât prin tipologie arhitecturală, cât și prin sistem constructiv. Înscriindu-se într-o serie tipologică foarte bine reprezentată în zona Munților Apuseni, arhitectura bisericii se desfășoară pe de o parte în cadrul liniilor generale ale seriei - compoziția generală, sistemul constructiv - și pe de altă parte prin elemente originale, care dau valoare deosebită acestui monument: volumetria, scara arhitecturală neobișnuită în zonă - biserica depășește în dimensiuni oricare altă biserică românească din împrejurimi - detaliile arhitecturale. În curte, în apropierea bisericii, se găsește casa parohială, o locuință tradițională valoroasă. Întreg ansamblul reprezintă un pol major al acestei părți a așezării, în jurul său dezvoltându-se zona centrală a satului.

Ansamblul este în pericol de dispariție. Nucleul căruia îi aparține - centrul satului, valoros pentru structura istorică a localității, este în curs de dezintegrare ca urmare a desființării a numeroase construcții, din inițiativa companiei miniere Roșia Montană Gold Corporation (în zona de influență a bisericii au fost desființate deja 4 case: nr. 686, 701, 708, 712).

În aceste condiții, pentru consfințirea valorii deosebite a ansamblului și pentru protejarea sa eficientă, clasarea trebuie declanșată neîntârziat.

Anexăm cererii noastre și lista documentațiilor existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național a Ministerului Culturii și Cultelor, din care pot fi extrase informații privitoare la contextul, caracteristicile și valoarea bunului de patrimoniu pentru care solicităm clasarea (Anexa 2).

Vă asigurăm, domnule director, de considerația și de sprijinul nostru.

Ștefan Bâlici,
Vicepreședinte,
arhitect - urbanist,
specialist atestat în domeniul protejării monumentelor

Anexa 1

Imagini actuale ale construcțiilor pentru care solicităm clasarea (foto: ARA, august 2007)

foto: OPUS, 2001

Biserica: vedere dinspre sud-vest

Biserica: vedere dinspre est

Interior: vedere din naos; catapeteasma de zid

Interior: peretele despărțitor dintre naos și pronaos

Clopoțele

Casa parohială

foto: OPUS, 2001

foto: OPUS, 2001

Anexa 2

Documentații referitoare la patrimoniul cultural al sitului Roșia Montană existente în arhiva Direcției Generale pentru Patrimoniul Cultural Național, din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- *Inventarierea clădirilor și structurilor istorice din localitatea Roșia Montană*
(Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, 2000)
- *Completarea documentației pentru PUG Roșia Montană – Studiu de delimitare a centrului istoric*
(S.C. OPUS – ATELIER DE ARHITECTURĂ S.R.L., 2002; aprobat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice; preluat în PUG și PUZ – Zona de dezvoltare industrială)
- *Studiu arhivistic*
(Petru Mortu, Bogdan Ciuculete; parte integrantă a *Studiului de delimitare a centrului istoric*, OPUS, 2002)
- *PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană – Studiu istoric de fundamentare*
(OPUS, 2006) (<http://www.simpara.ro> > editura)
- *Centrul istoric Roșia Montană. Plan de management al patrimoniului cultural*
(OPUS, 2006) (anexat la PUZ Zona istorică centrală Roșia Montană; http://www.simpara.ro/rm/plan_management.pdf)